

[Forside \(/\)](#) / [Regler \(/regler/\)](#) /

[Ensilerings- og konserveringsmidler til øko-foder og drikkevand \(/regler/ensilerings-og-konserveringsmidler-til-oeko-foder-og-drikkevand/\)](#)

Udgivet 18.07.2025

Ensilerings- og konserveringsmidler til økologisk foder og drikkevand - sådan må de bruges

Økologiske landmænd må gerne bruge syre til konservering herunder ensilering og crimpning, og økologivejledningen indeholder en positivliste.

Af Birgit Ingvorsen

Økologireglerne er dog ikke alene – der er en omfattende lovgivning for tilsætningsstoffer til foder og vand. For blot at nævne nogle: Foderlovgivningen, Tilsætningsstofforordningen, Foderhygiejneforordningen, Miljøstyrelsens regler og regler om lægemidler. Når det virker som ”for meget”, så er det værd at huske på, at netop denne lovgivning er med til at sikre den høje fødevarer sikkerhed, som giver adgang til attraktive eksportmarkeder.

HACCP- og GMP-registrering giver forskellige muligheder

Økologireglerne, og mere specifikt Foderhygiejneforordningens registrering (HACCP/GMP), betyder, at der er forskel på, hvordan tilsætningsstofferne fra positivlisten ”bilag 3”, kan anvendes.

Propionsyre og myresyre til ensilering må gerne bruges med en basisregistrering som såkaldt GMP-landbrug. Hvis den økologiske landmand eller maskinstationen er HACCP-registreret, må de også bruge myresyre, propionsyre, eddikesyre og mælkesyre til konservering, ensilering og crimpning.

Tilsætningsstoffer som er tilladt til øko-ensilage

Når vejrforholdene ikke tillader en passende gæring, kan tilsætningsstoffer bruges ved ensilering. Enzymer, gær og bakterier (gmo-frie) må også bruges af økologer til ensilering, hvor der ikke er krav om HACCP-registrering.

Tilladte tilsætningsstoffer til øko-ensilage (bilag 3, del B, (1) (6). Landbrugsstyrelsen (<https://lbst.dk/tvaergaaende/oekologi/jordbrugsbedrifter/vejledning-om-oekologisk-jordbrugsproduktion/>))

- 1k Enzymer og mikroorganismer
- 1k236 Myresyre
- 1k237 Natriumformiat
- 1k280 Propionsyre

- 1k281 Natriumpropionat

Alle fodermidler, der indgår i et ensileringsmiddel, skal være af økologisk oprindelse, hvis ensileringsmidlet skal bruges på økologiske bedrifter. Det gælder f.eks. for disse fodermidler.

Eksempler på ensileringsmidler af økologisk oprindelse:

- Sukker/dextrose
- Melasse
- Valle
- Sukkerroesnitte
- Kornmel

Dog må ikke-økologisk melasse, urter og krydderier udgøre op til 1 pct. af det enkelte dyrs foderration i tørstof pr. år, hvis det ikke er tilgængeligt i økologisk form.

Mineralske fodermidler og øvrige fodertilsetningsstoffer kan indgå, hvis de fremgår af "positivlisten" over tilladte ikke-økologiske foderstoffer - bilag 3 i Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion. Herunder f.eks. havsalt og ubehandlet stensalt.

Konserveringsmidler, der må benyttes på øko-bedrifter

HACCP-registrering er et krav ved brug af konserveringsmidler på bedriften.

Konserveringsmidler tilladt på øko-bedrifter med HACCP-registrering

(bilag 3, del B (1) (1). til vejledning om økologisk jordbrugsproduktion (<https://lbst.dk/bedrift/oekologi/bliv-certificeret-oekolog/oekologisk-jordbrugsproducent>))

- 1a 200 Sorbinsyre
- 1k 236 Myresyre
- 1k 237 Natriumformiat
- 1a 260 Eddikesyre
- 1a 270 1a270i Mælkesyre
- 1k 280 Propionsyre
- 1a 330 Citronsyre

Ludbehandling (soda/NaOH) til korn/majs er ikke tilladt for økologer. Økologerne kan, som alternativ, vælge at crimpe kornet. Der findes også tørsyreprodukter på markedet, som kan bruges til at undgå varmedannelse i økologiske foderblandinger. Alle syrer, mineraler eller andre indholdsstoffer skal fremgå af positivlisten i bilag 3.

Læs mere om:

Crimping af korn ([landbrugsinfo.dk](https://www.landbrugsinfo.dk/public/4/f/3/foder_fodring_crimping_af_korn)) (https://www.landbrugsinfo.dk/public/4/f/3/foder_fodring_crimping_af_korn)

Konservering af hestebønner ([landbrugsinfo.dk](https://www.landbrugsinfo.dk/public/8/8/c/)) (<https://www.landbrugsinfo.dk/public/8/8/c/>)

[grovfoder_konservering_af_hesteboenner\)](#)

Registrering som GMP- eller HACCP-bedrift

Foderhåndtering kræver, ifølge Foderhygiejneforordningen, at alle, som håndterer foder, skal være registreret i Fødevarestyrelsen. De fleste bedrifter kan nøjes med en basisregistrering (GMP-landbrug). Hvis der anvendes tilsætningsstoffer i ren form eller forblandinger til dyrene, skal bedriften imidlertid registreres som HACCP-landbrug.

Registrering foregår ved at bruge den digitale blanket på [Landbrugsindberetning.dk](https://landbrugsindberetning.dk/ghi/chr/foder/foderoplysning.do?org.apache.struts.taglib.html.TOKEN=null&method=vis) (<https://landbrugsindberetning.dk/ghi/chr/foder/foderoplysning.do?org.apache.struts.taglib.html.TOKEN=null&method=vis>) under rubrikken "Foder og fødevarer" ved at logge sig på med MitID.

Brug af syrer kræver stort set altid HACCP-registrering, uanset om de bruges til konservering eller ensilering. Brug af propionsyre/myresyre til ensilering/crimpning er dog undtaget.

HACCP er en risikoanalyse af kritiske kontrolpunkter i produktionen. Du skal selv ansøge om at blive registreret som HACCP-landbrug hos Fødevarestyrelsen. Eventuelt krav om HACCP skal fremgå af mærkningssedlen.

HACCP står for Hazard Analysis and Critical Control Points.

GMP står for Good Manufacturing Practice. På dansk gode arbejdsgange eller god produktionspraksis.

Syre i foder eller vand til grise reducerer risiko for salmonella

Brug af organiske syrer i foder eller vand har vist sig at kunne reducere forekomsten af salmonella, da syrer har en bakteriedræbende effekt som følge af et lavt pH. Salmonella er derfor en god grund til at overveje syretilsætning til enten foder eller vand. Lovgivningen om dette er kompleks, og det er nødvendigt at sikre sig, at alle regelsæt overholdes.

Det anbefales at bruge et godkendt blandingsprodukt til drikkevandet eller et godkendt tør-syreprodukt i foderet. Det tør-syreprodukt, der anvendes i foderet, kan enten være et rent produkt eller et blandingsprodukt.

Overordnede regler for brug af syre på økologiske grisebedrifter:

- Tilsætning af rene syrer (typisk myresyre) til drikkevandet er ikke tilladt – heller ikke i den konventionelle produktion
- Tilsætning af rene syrer, f.eks. myresyre til foder er tilladt, men kræver HACCP
- Tjek det konkrete produkt
- Vær opmærksom på, at Benzoesyre ikke er tilladt i økologi
- Blandingsprodukter med syre kan være tilladt at tilsætte til foderet eller drikkevandet

Yderligere information og vejledning

- [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion, bilag 3 \(lbst.dk\)](https://lbst.dk/bedrift/oekologi/bliv-certificeret-oekolog/oekologisk-jordbrugsproducent) (<https://lbst.dk/bedrift/oekologi/bliv-certificeret-oekolog/oekologisk-jordbrugsproducent>)

- Forblandinger og tilsætningsstoffer kræver HACCP (landbrugsinfo.dk) (https://www.landbrugsinfo.dk/basis/e/f/5/foder_fodring_forblandinger_og_tilsaetningsstoffer_kraever_haccp)

Listen over markedsførte ensileringsmidler i Danmark giver svar på, hvordan de forskellige typer ensileringsmidler virker. Se også SEGES' anbefaling i forhold til ensileringsmidler. Midler i listen markeret med Ø - må ifølge forhandleren anvendes på økologiske jordbrug.

Ensileringsmiddel – kun i særlige tilfælde (landbrugsinfo.dk) (https://www.landbrugsinfo.dk/basis/8/4/9/foder_fodring_oversigt_ensileringsmidler)

Fodersikkerhed, foderhygiejne, fodertilsætningsstoffer m.v. (foedevarestyrelsen.dk) (<https://foedevarestyrelsen.dk/foder/fodersikkerhed>)

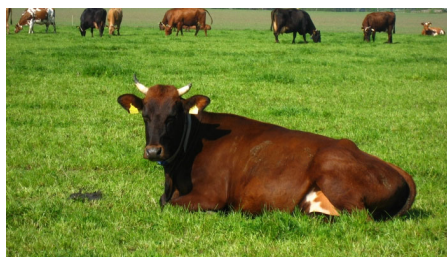
Måske er du også interesseret i

10.03.2025

Regler for økologisk grisehold

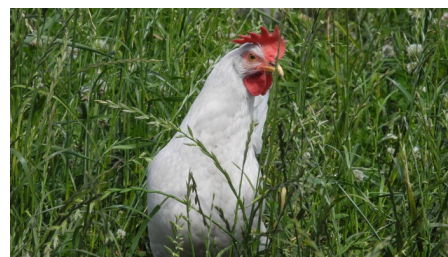
Det følgende giver i kort form overblik over de vigtigste regler inden for økologisk...

20.02.2025

Regler for økologisk kvægbrug

Få overblik over de vigtigste regler for økologisk kvægbrug i EU-regler, Brancheanbefaling...

04.03.2025

Regler for økologisk ægproduktion

Få overblik over de vigtigste regler for økologisk ægproduktion og et eksempe...

20.02.2025

Regler for økologiske slagtekyllinger

Det følgende giver i kort form overblik over de vigtigste regler inden for økologisk opdræt af...

19.12.2025

Sådan vurderer du mængde og kvalitet af græs i marken

Teknologi kan hjælpe dig til at styre græsudbuddet bedre, men den erstatter ikke helt...

18.12.2025

Lokalt protein til slagtegrise

Foderblandinger baseret på lokalt producerede råvarer giver gode produktionsresultater,...

18.12.2025

Frostfri drikkevandsforsyning på kvægbedrifter

Dyrene skal altid have adgang til frisk drikkevand, både nat og dag. Der kan derfor være beh...

18.12.2025

Brucellose-flyttekrav til grise til levebrug til andre medlemsstater

Fødevarestyrelsen har i november 2025 udmeldt udmøntningen af de almindeli...

16.12.2025

Forspiret korn til økologisk fjerkræ og grise

Forspiret korn kan være et godt supplement til traditionelt grovfoder.

16.12.2025

Kørs ædepræferencer ved afgræsning

Kør foretrækker generelt græsmarksplanter med et højt indhold af sukker og energi og...

16.12.2025

Giv dine grise en god start på friland

Inspiration og erfaringer fra dine kollegaer

10.12.2025

Undgå foderspild hos smågrise og slagtegrise

Foderspild belaster både produktionsøkonomien og klimaet.

11.12.2025

Grovfoder til øko- og frilandsgrise

Gode råd til, hvordan du bedst får succes med grovfoder til dine økologiske og frilandsgrise.

16.12.2025

Elefantgræs som strøelse til kvæg

Elefantgræs har potentiale som strøelse. Kørerne tager godt imod materialet, men der er...

10.11.2025

Fugleinfluenza: Når du skal holde hønerne på stald

I tilfælde af fugleinfluenza og offentligt påbud om, at hønerne ikke må være ude, bliver de...

16.12.2025

Arbejdsmiljø: Sådan sikrer du sunde og attraktive arbejdspladser på din økologiske grisebedrift

Nøglen til glade og stabile medarbejdere er et godt og sikkert arbejdsmiljø.

Kontakt

Birgit Ingvorsen

Chefkonsulent

+45 23 74 37 98

biin@icoel.dk